

Wij Staan Op!
Mailadres: info@wijstaanop.nl
Telefoonnummer: 06-36342343

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. staatssecretaris Van Veldhoven
Cc leden vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

23 november 2020

Betreft: Distributie medisch gecertificeerde plastic rietjes als tussenoplossing

Geachte staatssecretaris Van Veldhoven,

Op 18 november jl. heeft een afvaardiging van Wij Staan Op! gesproken met een paar van uw ambtenaren, Sanne Westra en Ytzen Lont, over de uitwerking van de afspraken met betrekking tot het verbod op plastic rietjes. We zijn blij dat we worden betrokken bij de uitwerking van de regels voor mensen met een handicap. Dit onderwerp is, zolang er nog geen goed alternatief is voor de huidige plastic rietjes, voor veel mensen met een handicap van groot belang. Zij kunnen zonder de juiste rietjes niet of niet zelfstandig drinken.

Vanaf 3 juli 2021 geldt er in de hele Europese Unie een verbod op wegwerpplastic. Wij Staan Op!, de landelijke stichting voor en door jongeren met een handicap in Nederland, vindt dit een goede stap in de richting van een duurzame wereld. Want ook wij zijn voor duurzaamheid en verbanning van wegwerpplastics, inclusief rietjes. Er is nu alleen nog geen volwaardig en veilig alternatief voor het rietje van wegwerpplastic en dit zal er voor 3 juli ook niet komen. Daarom is het fijn dat deze rietjes beschikbaar blijven voor mensen die ze nodig hebben, totdat het goede alternatief op de markt komt.

Wij raakten echter gealarmeerd nadat wij van uw ambtenaren begrepen dat u voornemens bent deze rietjes alleen bij de apotheek beschikbaar te stellen. Dit is voor Wij Staan Op! onacceptabel. Het maakt het krijgen van die rietjes nodeloos ontoegankelijker voor de mensen die hiervan afhankelijk zijn. Bovendien druist dit daarmee in tegen het VN-verdrag Handicap. We vragen u met klem de verstrekking van rietjes van wegwerpplastic via de balies van supermarkten en drogisterijen mogelijk te maken.

In het werk van Wij Staan Op! staat het VN-verdrag Handicap centraal. Zoals u waarschijnlijk al weet, gaat dit verdrag uit van het sociaal model. In deze zienswijze bepaalt de omgeving de mate waarin iemand gehandicapt is en niet de beperking van de persoon zelf. Deze benadering staat haaks op het oude medische of defectmodel, wat mensen met een beperking reduceert tot een mindere versie van de 'normale' mensen en voor wie weliswaar goed moet worden gezorgd, maar die geen vanzelfsprekend deel uitmaken van de gewone dagelijkse samenleving. De Europese keuze om de plastic rietjes nu te scharen onder medische hulpmiddelen komt voort uit die oude manier van kijken naar mensen. Wij zijn het daar niet mee eens, maar begrijpen dat hier geen verandering meer in mogelijk is. Wel pleiten we voor een distributievorm die acceptabeler is.

Wanneer wij de distributie van dit tot op heden gangbaar gebruiksvoorwerp via alleen de apotheek door de sociale bril bekijken, voldoet het wat ons betreft niet aan het VN-verdrag. Immers, op deze manier worden mensen met een handicap, vast onbedoeld, tot patiënten gereduceerd. Bovendien moeten mensen met een handicap dan speciaal naar een apotheek toe als ze zo'n rietje willen kopen. Voor u die even op de fiets of in de auto stapt, zal dit geen obstakel zijn, maar we hebben het hier voornamelijk over mensen met fikse motorische issues en/of energietekorten.

Wij Staan Op! begrijpt dat het niet de bedoeling is dat Jan en alleman plastic rietjes blijft kopen. Wij vinden wel dat deze voor mensen met een beperking zonder grote obstakels binnen handbereik moeten kunnen zijn. Daarom stellen wij voor ze achter de toonbank in de drogisterijen en supermarkten beschikbaar te stellen. Voor mensen die deze rietjes niet per se nodig hebben, zal deze drempel dat je er specifiek om moet vragen hoog genoeg zijn, omdat zij alternatieve rietjes makkelijker vinden in de schappen. Voor mensen met een handicap is er het voordeel dat ze er niet speciaal voor naar een andere locatie hoeven - te weten de apotheek.

Net zo belangrijk is dat de rietjes op basis van vertrouwen worden verstrekt. Immers, wanneer mensen met een handicap zelf, of andere mensen die die rietjes voor deze mensen halen, moeten bewijzen dat zij ze echt nodig hebben, is er weer sprake van medicalisering en zitten we dus weer in het medisch- in plaats van het sociaal model.

We hopen dat u met ons hierover in gesprek blijft en we denken daarna ook graag mee over de ontwikkeling van een breed geaccepteerd alternatief.

Met vriendelijke groet,

Namens Wij Staan Op!,

Amber van Ginneken en Thijs de Lange

Deze oproep wordt ondersteund door de volgende organisaties:

**Kenniscentrum
Zorginnovatie**